

Dosarul nr. 2rc-212/2018

prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Central (jud: O. Jamba)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

DECIZIE

03 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Întreprinderea Individuală „Semion Timpov” și
Semion Țîmpov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Zilant”
împotriva Întreprinderii Individuale „Semion Timpov” și lui Semion Țîmpov cu
privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere,

împotriva încheierii din 19 iulie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
restituită cererea de apel depusă de Întreprinderea Individuală „Semion Timpov” și
Semion Țîmpov

c o n s t a t ă :

La data de 01 august 2017 SA „Zilant” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva ÎI „Semion Timpov” și lui Semion Țîmpov cu privire la încasarea datoriei
și dobânzii de întârziere.

Prin hotărârea din 26 aprilie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Central a fost
admisă integral acțiunea SA „Zilant”. A fost încasat în mod solidar de la ÎI „Semion
Timpov” și Semion Țîmpov în beneficiul SA „Zilant” datoria în valoare de 240
764,40 de lei, dobânda de întârziere a executării obligației în valoare de 88 479,27
de lei, iar în total suma de 329 243,67 de lei. A fost încasat din contul ÎI „Semion
Timpov” și Semion Țîmpov în beneficiul SA „Zilant” cheltuielile de judecată
formate din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 9 877,32 de lei.

La data de 24 mai 2018, ÎI „Semion Timpov” și Semion Țîmpov au declarat
apel și au solicitat casarea hotărârii, totodată solicitând scutirea de la plata taxei de
stat.

Prin încheierea din 15 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost respinsă cerința
apelanților privind scutirea de la plata taxei de stat și nu a fost dat curs cererii de
apel, fiind stabilit apelanților termen până la 03 iulie 2018 pentru prezentarea dovezii
de plată a taxei de stat în sumă de 7 407,98 lei. Totodată instanța a explicat
apelanților că, dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit
în încheierea, prin care nu a fost dat curs cererii de apel, aceasta nu va fi considerată
depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 19 iulie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost restituită cererea de apel declarată de ÎI „Semion Timpov” și Semion Țîmpov, împotriva hotărârii din 26 aprilie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central.

La data de 08 august 2018, prin intermediul oficiului poștal, ÎI „Semion Timpov” și Semion Țîmpov au declarat recurs împotriva încheierii din 19 iulie 2018 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului a invocat că consideră încheierea instanței de apel pasibilă casării, deoarece la examinarea cauzei instanța a interpretat eronat legea și nu a reținut în calitate de probe actele prezentate de apelanți, care confirmă cu certitudine starea materială dificilă, urmare a aplicării sechestrului la contul bancar de către executorul judecătoresc Liudmila Șapa, fapt confirmat prin certificatul cu nr. 399 din 25 iulie 2018 eliberat de BC „Victoriabank” SA.

A mai reiterat că o atare situație îi încalcă dreptul la un proces echitabil.

Recurenții au solicitat casarea încheierii cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la 19 iulie 2018.

Recurenții au recepționat încheierea la data de 30 iulie 2018, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 97, Vol. II).

Astfel, recursul, declarat la data de 08 august 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Actele cauzei cert denotă că la data de 01 august 2017 SA „Zilant” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎI „Semion Timpov” și lui Semion Țîmpov cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

Prin hotărârea din 26 aprilie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central a fost admisă integral acțiunea SA „Zilant”. A fost încasat în mod solidar de la ÎI „Semion Timpov” și Semion Țîmpov în beneficiul SA „Zilant” datoria în valoare de 240 764,40 de lei, dobânda de întârziere a executării obligației în valoare de 88 479,27 de lei, iar în total suma de 329 243,67 de lei. A fost încasat din contul ÎI „Semion Timpov” și Semion Țîmpov în beneficiul SA „Zilant” cheltuielile de judecată formate din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 9 877,32 de lei.

La data de 24 mai 2018, ÎI „Semion Timpov” și Semion Țîmpov au declarat apel și au solicitat casarea hotărârii, totodată solicitând scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 15 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost respinsă cerința apelanților privind scutirea de la plata taxei de stat și nu a fost dat curs cererii de apel, fiind stabilit apelanților termen până la 03 iulie 2018 pentru prezentarea dovezii

de plată a taxei de stat în sumă de 7 407,98 lei. Totodată instanța a explicat apelanților că, dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit în încheierea, prin care nu a fost dat curs cererii de apel, aceasta nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 19 iulie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost restituită cererea de apel declarată de ÎI „Semion Timpov” și Semion Țîmpov, împotriva hotărârii din 26 aprilie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 368, alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369, alin. (1), lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368, alin. (1) Cod de procedură civilă.

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel a ÎI „Semion Timpov” și lui Semion Țîmpov, or, aceasta nu s-a conformat dispozițiilor încheierii Curții de Apel Bălți din 15 iunie 2018, și nu a prezentat dovada de achitare a taxei de stat în termenul stabilit.

Astfel, în conformitate cu art. 3 alin. (1), lit. j) a Legii taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești, taxa de stat constituie 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

În conformitate cu art. 85, alin. (4) Cod de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

La caz, Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurentului precum că, instanța de apel neîntemeiat a emis încheierea din 15 iunie 2018 prin care a fost respinsă cerința ÎI „Semion Timpov” și Semion Țîmpov privind scutirea de la plata taxei de stat și nu a fost dat curs cererii de apel cu acordarea unui termen de până la 03 iulie 2018 pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 7 407,98 lei.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține că recurenții recepționând copia încheierii din 15 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți nu și-a exercitat dreptul de a o contesta, în partea respingerii cerinței de scutire de la plata taxei de stat la depunerea apelului, în termenul stabilit, încheierea devenind irevocabilă prin neatacare.

Prin urmare încheierea din 19 iulie 2018 a Curții de Apel Bălți este una întemeiată și legală, în cazul în care apelanții-recurenți nu au contestat încheierea prin care nu a fost dat curs cererii de apel, în partea respingerii cererii de scutire de la plata taxei de stat la depunerea apelului și nu au prezentat în termenul stabilit de instanță dovada de achitare a taxei de stat la depunerea apelului.

În speță, instanța de recurs menționează că de către apelanții-recurenți nu au fost luate măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CtEDO, de a proteja drepturile lor de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Mai mult ca atât, instanța de apel este obligată de a crea condiții obiective și reale pentru ca participanții să-și exercite în volum deplin drepturile procedurale, curmând în mod legal orice abuz din partea lor, și înlăturând pe măsură posibilităților omisiunile la acest capitol, depistate în orice fază a procesului.

Instanța de recurs remarcă și practica CtEDO, care, în cauza SRL „Tudor-Comerț” vs. Moldova, a reiterat că articolul 6 §1 nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, atunci procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție. Curtea a constatat că, în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârilor instanțelor de fond, instanța de apel este în drept să limiteze dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde legislației în vigoare. Afirmația recurentului precum că, prin încheierea recurată i se îngrădește accesul la justiție, este neîntemeiat, or în cazul în care solicitantul nu a prezentat bonul de plată a taxei de stat în conformitate cu prevederile legii, lăsarea cererii fără examinare și restituirea ei, din motiv, că reclamantul nu a înlăturat neajunsurile indicate în termeni stabiliți (plata taxei de stat) nu va fi considerată, conform art. 6 CEDO ca îngrădirea accesului liber la justiție (cauza Romany Caz Grup vs. Moldova, cererea nr. 11662, 10.06.2010).

Astfel, Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a emis încheierea din 19 iulie 2018, deoarece apelanții nu și-au exercitat în volum deplin drepturile procedurale, iar ca consecință Curtea de Apel Bălți a curmat în mod legal orice abuz din partea acestora.

În susținerea celor relatate, Colegiul consideră necesar a releva și prevederile art. 10 Cod de procedură civilă, care statuează că, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurenți sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Întreprinderea Individuală „Semion Timpov” și Semion Țîmpov.

Se menține încheierea din 19 iulie 2018 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Zilant” împotriva Întreprinderii Individuale „Semion Timpov” și lui Semion Țîmpov cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat